Prifysgol Cymru
Y Drindod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

Trawsnewid Addysg, Trawsnewid Bywydau

Transforming Education, Transforming Lives

ECAD4016/C
Tachwedd 2024

DYSGWYR A'U HAWLIAU
LEARNERS AND THEIR RIGHTS

www.complantcymru.org.uk

Hawliau Plant yng Nghwricwlwm Cymru 2022 - Children's Commissioner for Wales (complantcymru.org.uk)

Mae gennym ni Hawliau Dynol, felly pam ei bod yn bwysig bod gennym ni hawliau plant hefyd?

PAM MAE HAWLIAU PLANT A PHOBL IFANC YN BWYSIG?

1. Mae plant yn fwy agored i gael eu cam-drin a'u hecsbloetio
2. Yn dibynnu ar eu hoed, mae plant yn ddibynnol ar oedolion yn llwyr neu i raddau helaeth – nid yw eu lles pennaf bob amser yn cael ei ystyried
3. Mae plant yn wynebu llu o derfynau oed cyfreithiol pryd y bernir eu bod nhw'n gallu gwneud penderfyniadau drostynt eu hunain
4. Mae plant yn aml heb lais.

(Comisiynydd Plant Cymru, 2019)

TASG 3 (5 munud)

1. Ystyriwch yr hawliau sydd gennych chi fel oedolyn a gwnewch restr o rai ohonynt.
2. Oes ambell un o’r hawliau hyn yn bwysicach na’i gilydd i chi?
3. Beth am hawliau plant? A oes ganddynt hwy yr un hawliau a chi fel oedolyn?

Rocio Cifuentes, y Comisiynydd Plant

Comisiynydd Plant Cymru

Children's Commissioner for Wales

Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021

Mae hawliau dynol plant wedi'u cynnwys yn Neddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021, sy'n rhoi dyletswydd ar ysgolion a lleoliadau i hyrwyddo gwybodaeth a dealltwriaeth o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn a Chonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau Pobl ag Anableddau ymhlith y rhai sy'n darparu addysgu a dysgu.

https://youtu.be/G4ve9j4thlI

CONFENSIWN Y CENHEDLOEDD UNEDIG AR HAWLIAU PLANT (CCUHP) *UNITED NATIONS CONVENTION ON THE RIGHTS OF THE CHILD (UNCRC)*

- Mabwysiadawyd gan Lywodraeth Cymru yn 2004
- 54 o erthyglau
- Erthyglau 1–42 yn berthnasol i hawliau plant a phobl ifanc 0-18
- Erthyglau 43-54 yn berthnasol i lywodraethau o ran sut y gweithredir yr hawliau
- Dyletswydd ar bawb sydd yn gweithio gyda phlant a phobl ifanc i sicrhau bod yr hawliau hyn yn cael eu diwallu

DARLLENWCH YR ERTHYGLAU AR Y POSTER HWN: https://www.childcomwales.org.uk/wp-content/uploads/2019/09/Poster-Hawliau-Plant-Medi-2019-.pdf

A oes rhai o'r rhain yn bwysicach na'i gilydd? Pa rai? Rhestrwch y 5 pwysicaf i chi fel darpar athro/athrawes.

Fideo - Rhoi 'Sylw Dyledus' i'r Confensiwn

Cliciwch ar ganol y llun isod (gyda'r cyflwyniad mewn fformat 'Slide Show') er mwyn gwylio'r fideo. Os oes problem mae linc yn y nodiadau o dan y sleid.

Y 5 EGWYDDOR
THE 5 PRINCIPLES

- Ymgorffori CCUHP
- Cydraddoldeb a pheidio â chamwahaniaethu
- Grymuso plant
- Cyfranogiad
- Atebolrwydd

- **Embedding the UNCRC**
- Equality and non-discrimination
- Empowering Children
- Participation
- Accountability

Comisiynydd Plant Cymru
Children's Commissioner for Wales

Arfer Adferol | Restorative Practice

Articles | Erthyglau 12/36/17

Gwrthfwlio | Anti Bullying

Article | Erthygl 19

Dysgu Sylfaen | Foundation Learning

Article | Erthyglau 28/29/31

Llais y disgybl | Pupil voice

Article | Erthygl 12 – Right to be heard / Hawl i gael eu clywed

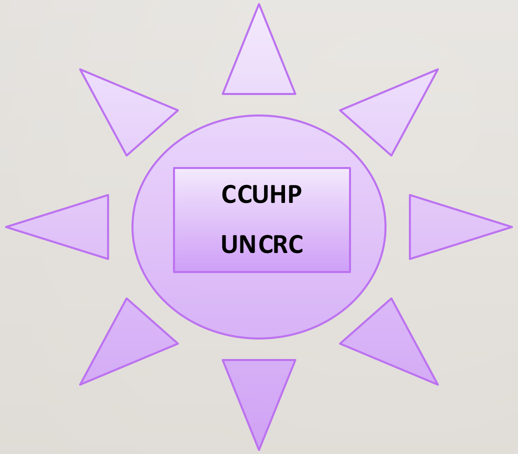

Addysg ar gyfer Datblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang| Education for Sustainable Development and Global Citizenship

Article | Erthygl 2

Gweithgareddau Allgyrsiol | Extra Curricular Activities

Article | Erthygl 15

Ethos yr Ysgol | School Ethos

Articles | Erthyglau 28 / 29

Ysgolion Iach/Eco

|Healthy/Eco Schools

Article | Erthygl 24 –

Sut allwn ni ymgorffori'r erthyglau yn y dosbarth?

TASG 4 (5 munud)

https://www.youtube.com/watch?v=0cQqjWlVp8k **(Cymraeg)**

https://www.youtube.com/watch?v=WSpfLMV3_sA **(English)**

TASG:

Wedi gwylio'r fideo, ystyriwch sut y gallech chi wneud yn siwr bod hawliau plant yn cael eu cynnwys yn eich dosbarth chi. Nodwch eich syniadau ar ffurf pwyntiau bwled.

YDYCH CHI'N BAROD?

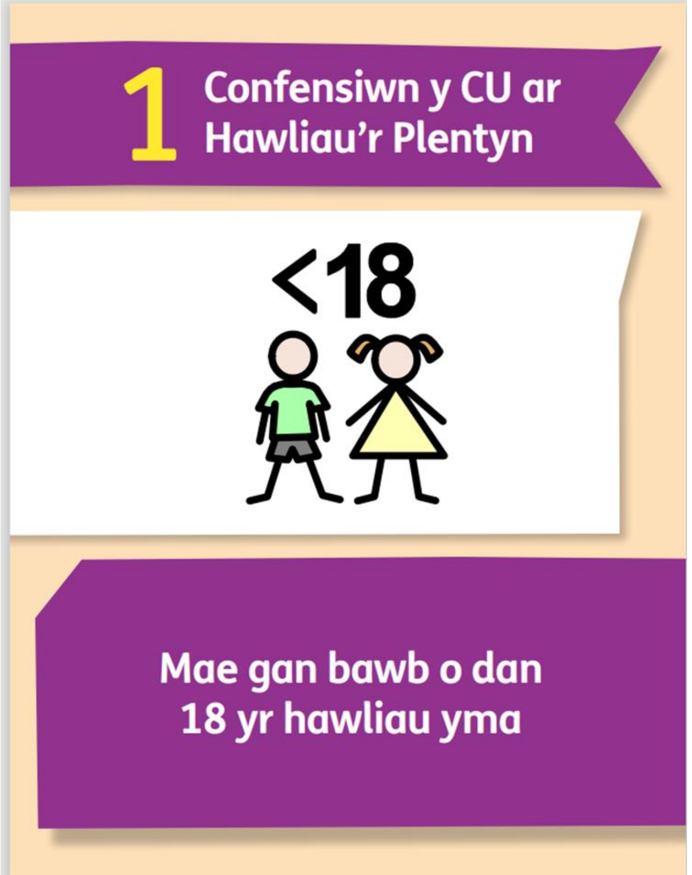
1
Confensiwn y CU ar
Hawliau'r Plentyn
<18
Mae gan bawb o dan
18 yr hawliau yma

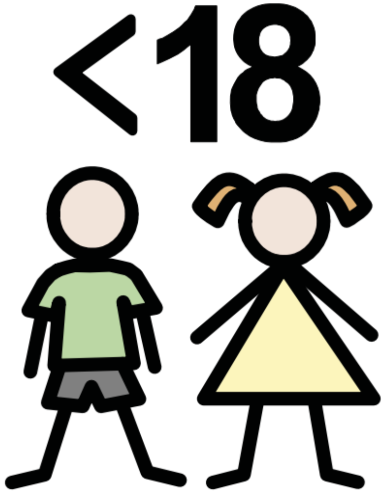
<18

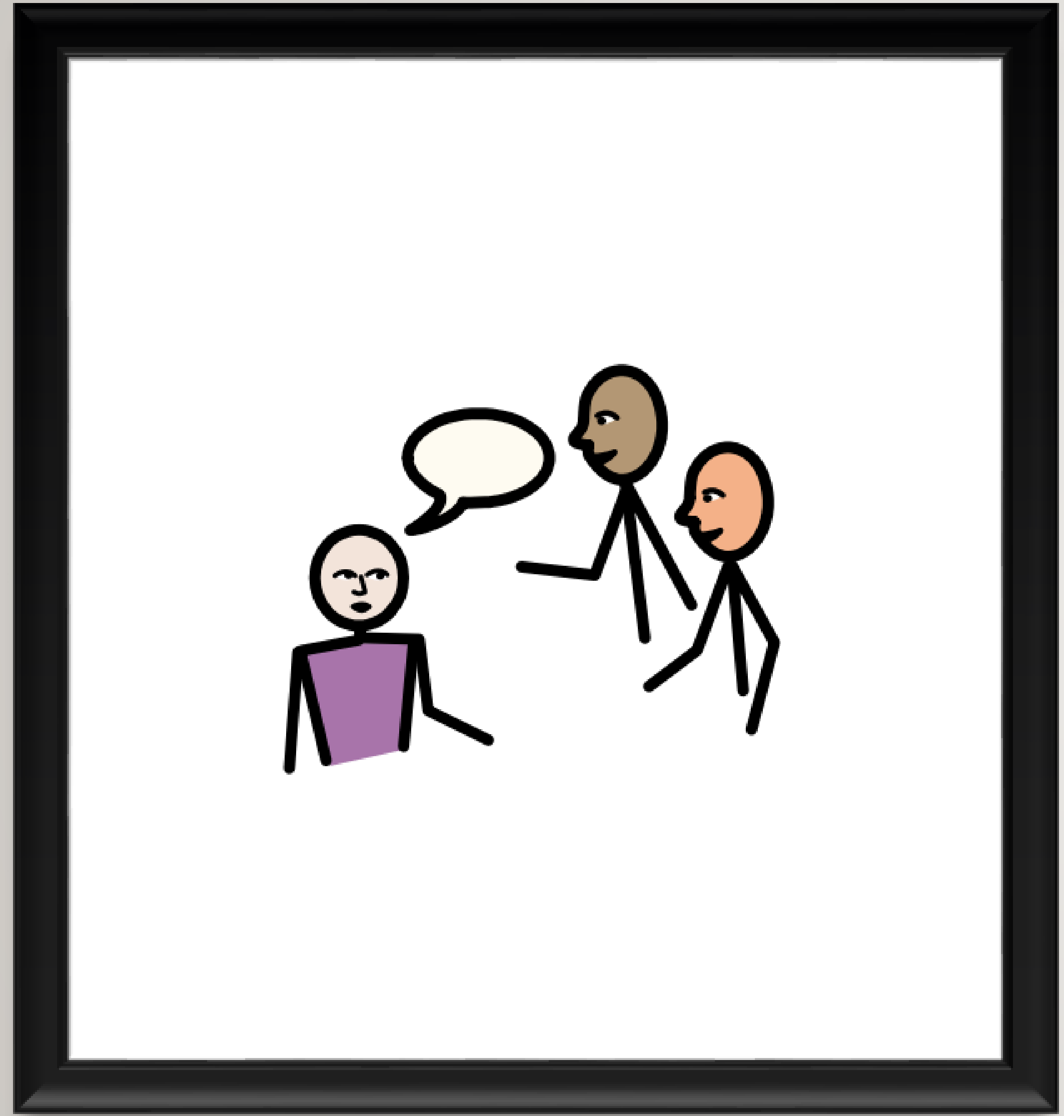

12
Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i gael gwrandawiad, ac i gael fy nghymryd o ddifri

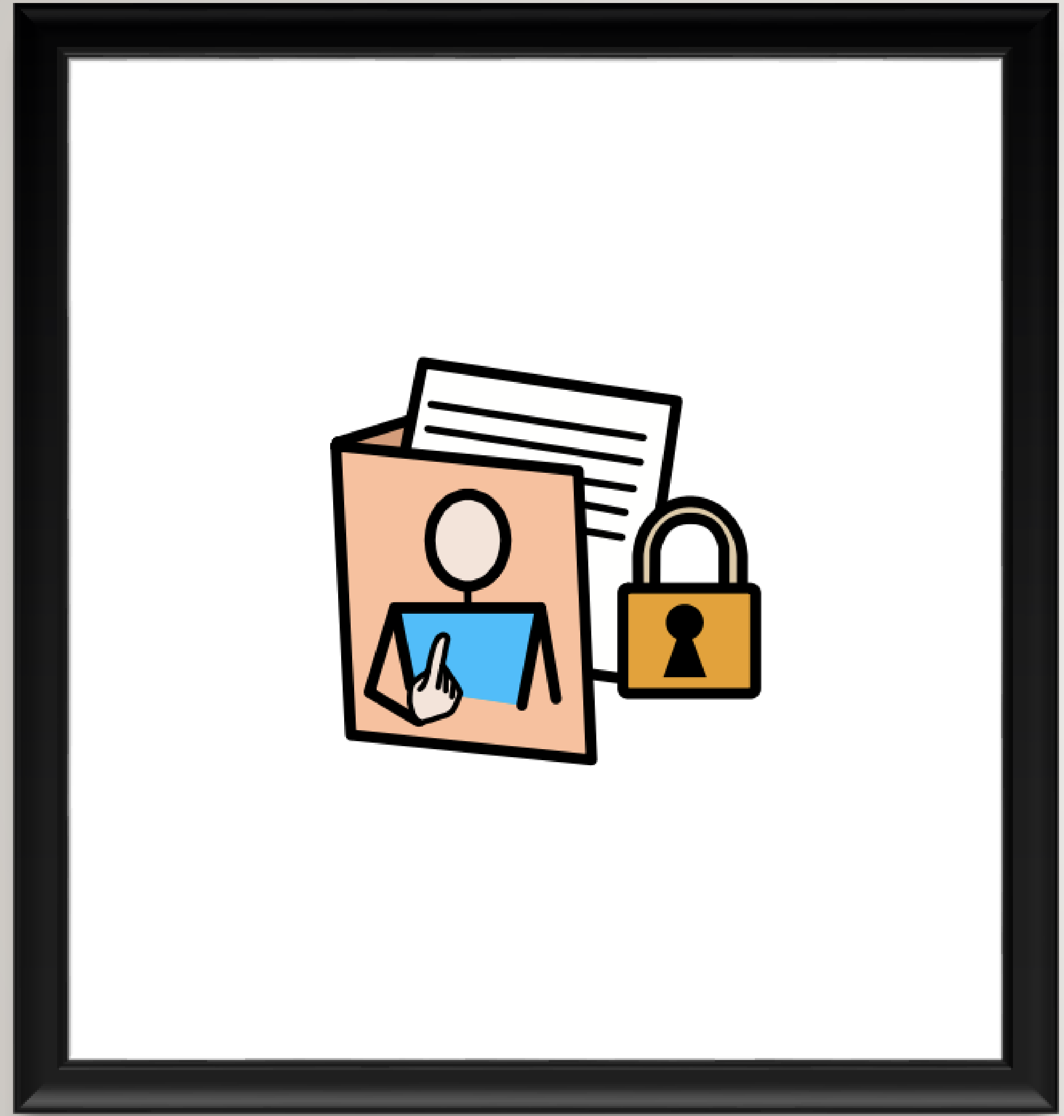

16
Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i gadw rhai pethau'n breifat

7
Confensiwn y CU ar
Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i gael
enw ac i berthyn i wlad

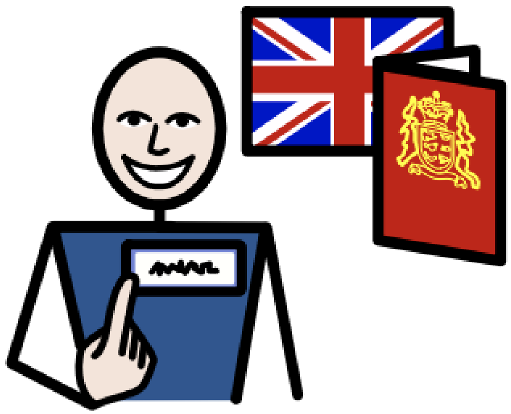

10 Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i weld fy nheulu os ydyn nhw'n byw mewn gwlad arall

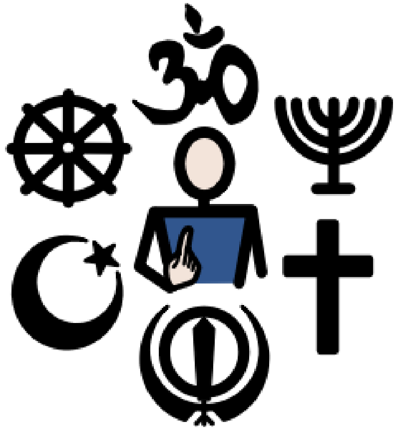

14
Confensiwn y CU ar
Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i'm meddyliau
a'm cred fy hun, ac i ddewis
fy nghrefydd, gydag
arweiniad gan fy rhieni

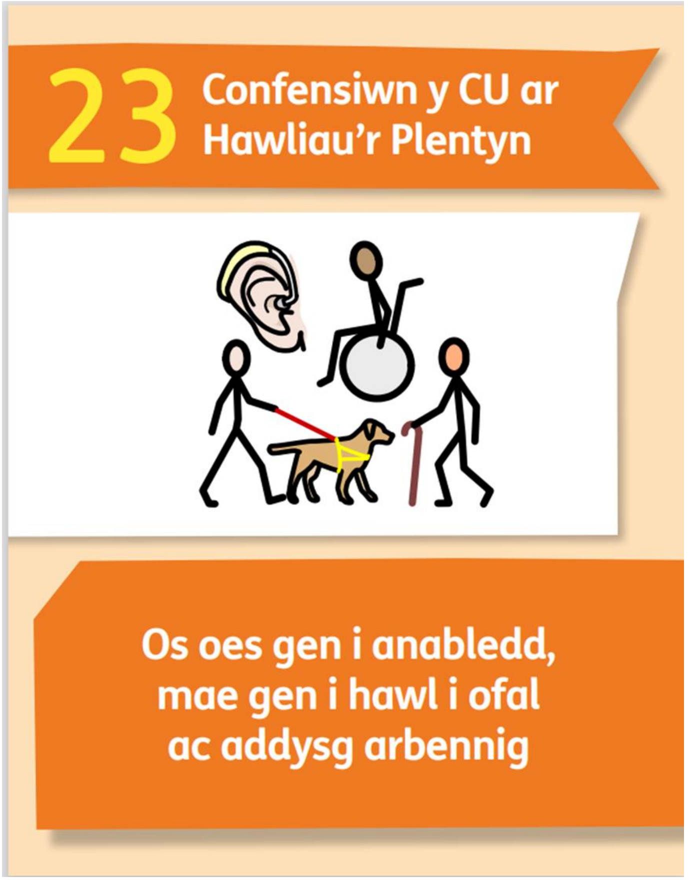

23
Confensiwn y CU ar
Hawliau'r Plentyn
Os oes gen i anabledd,
mae gen i hawl i ofal
ac addysg arbennig

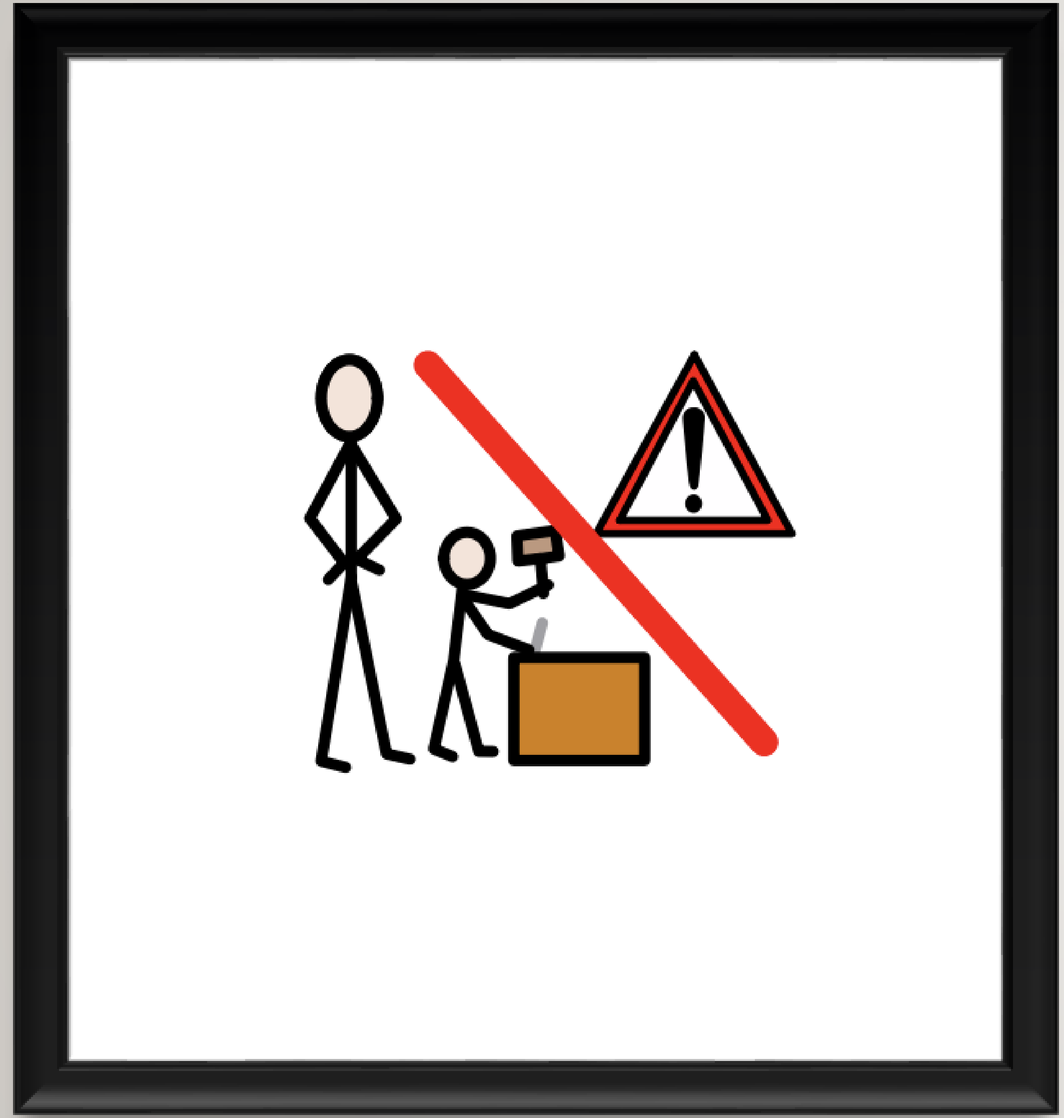

32
Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn
Ddylwn i ddim cael fy ngorfodi i wneud gwaith peryglus

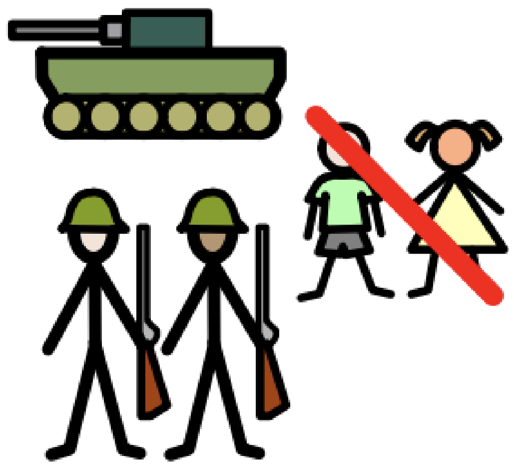

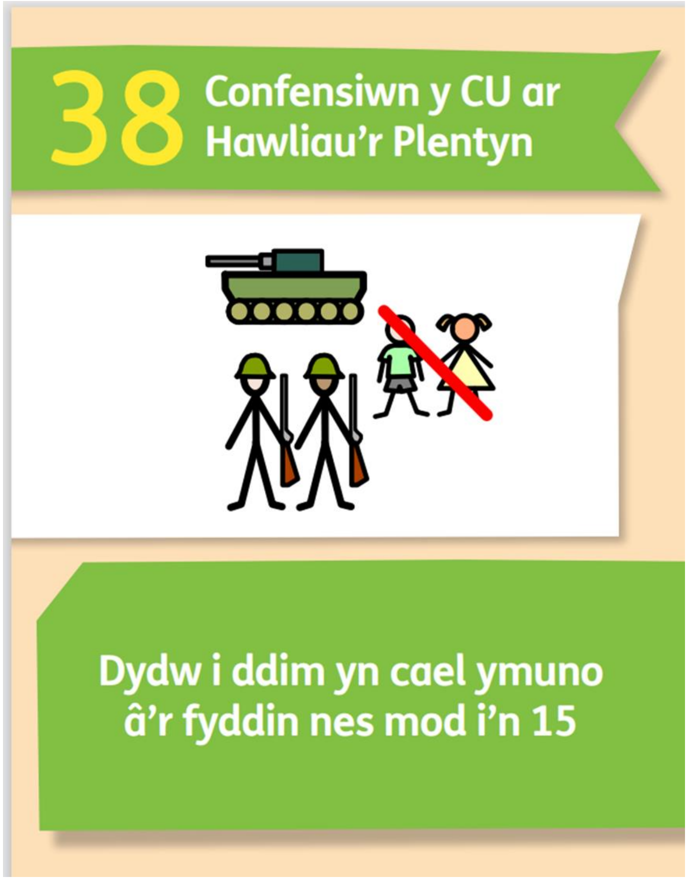
38 Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn
Dydw i ddim yn cael ymuno â'r fyddin nes mod i'n 15

39
Confensiwn y CU ar
Hawliau'r Plentyn
Mae gen i hawl i gael help
os ydw i wedi cael fy mrifo, fy
esgeuluso neu fy nhrin yn wael

Comisiynydd Plant Cymru
Children's Commissioner for Wales

HAFAN

Opsiynau Hygyrchedd:
Gweld y safle fel cynllun syml (Analluogi CSS)

Gweld y testun:
Bach Canolig Mawr

CHANGE THE LANGUAGE TO ENGLISH

Amdanon Ni | Ein Gwaith | Cyhoeddiadau | Ein Cynlluniau | Adnoddau | Hawliau | Cysyllta

DARLLEN PELLACH

Er mwy cael trosolwg mwy cyflawn o Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn, dilynwch y ddolen hon ac edrychwch ar y cyflwyniadau a'r adnoddau yma:

https://www.complantcymru.org.uk/ccuhp-hawliau-plant/adnoddau-ccuhp/